

Ministrene senere skulle vælge til Embedsmand. Det tror jeg ikke er rigtigt, og jeg tror tillige, at det vilde have stor Indflydelse paa de Studerende, naar de bleve henvisse til Examinationskommissioner, der ikke tage Hensyn til, om de havde gaaet paa Kollegier, men kun saae paa de Kundskaber og den Modenhed, som vedkommende Examinand havde naaet. De unge Mennesker vilde da ogsaa kunne studere paa Steder, hvor de maaske kunne faae en fyldigere Undervisning, end de i ethvert givet Tilfælde havde kunnet faae ved Kjøbenhavns Universitet. Den ærede Ordfører talte dernæst mod at nedlægge flere lærde Skoler. Han ansaa det for et Gode, at disse Skoler vare spredte over hele Landet, og det vil jeg ogsaa gjerne give ham Ret i, at det er; men paa nogle Steder ere dog de lærde Skoler endnu samlede temmelig stærkt. I Kjøbenhavn f. Ex. er der en saadan Masse lærde Skoler, at det vistnok maa anses for unødvendigt der at opretholde en offentlig lærd Skole, som Statskassen giver Tilflugt til. Der er endvidere lærde Skoler i to Byer, som kun ligge en Times Kjørsel fra Kjøbenhavn, nemlig i Roskilde og i Hillerød og, da der af den ærede Ordfører blev talt om Elevantallet i Skolerne, saa skal jeg dog anføre, at ved Udgangen af sidste Skoleaar havde Hillerød Skole kun 49 Elever. Der synes derfor ikke at være nogen stærk Trang til en saadan Skole paa det Sted. Dersom der bliver nedlagt nogen lærd Skole, saa vil det have en Følge, som jeg vilde anføre for at være et større Gode, end at der er nogle flere offentlige Skoler, den nemlig, at der da vil kunne være Midler til at understøtte private Skoler, og man kan vel ogsaa sige, at, naar man vil holde sig til — og det tales der jo saa hyppig om — hvad man skulder enkelte Kommuner fra ældre Tider, saa er der vistnok flere Byer, som tidligere have haft lærde Skoler, der ere blevne nedlagte, og hvis Midler ere blevne indbragne i den almindelige Skolefond, som kunde have Krav paa en saadan Understøttelse. Med Hensyn til Seminarierne har det ærede Flertal udtalt sig imod Nedlæggelsen af nogen af dem, idet det har ment, at det er en heldig Beliggenhed, som de fire nuværende Seminarier have. Jeg vil i den Henseende sige, at, om det end er et Gode at have Skoler og Seminarier spredte om i Landet, gjøre dog de Kommunikationsmidler, vi nu have, det mindre væsentligt, om man ogsaa har noget større Afstande at passere. Hvad der taler for Seminariers Nedlæggelse — eller, om man ikke vil sige Seminariers, saa dog eet Seminariums Nedlæggelse — det er, at de ere indrettede paa et langt større Elevantal, end der nu findes ved dem; de ere indrettede til et Elevantal paa 360 Elever, men de have kun 235, altsaa de have ikke fuldt $\frac{2}{3}$ af det Antal, hvortil de ere indrettede. Naar der altsaa nu er 4, saa forekommer det mig, at der vel kunde være Anledning til at tage under Overveelse, om der

ikke kunde være Grund til at nedlægge eet af dem.

Jeg glemte før at omtale et Vædringsforslag om at overflytte Understøttelsen til nogle af de private Skoler fra de lærde Skolers Budget til Svovs Akademi. Jeg ser efter hele min Betragtning af Sagen ikke nogen Grund dertil, og det saa meget mindre, som der jo er Midler til at yde denne Understøttelse i det Finantsaar, som Taler er om. — Der er endelig et Forslag af det ærede Flertal om at nedsette den Understøttelse til fattige Elever ved Folkehøjskolerne, som er vedtagen i det andet Thing, fra 66,000 Kr. til 44,000 Kr. Jeg vil sige, at, naar Mænd, som kjende disse Forhold nøie og kjende, hvorvidt der er Trang til en Understøttelse for Uformuende, saa at de kunne frekventere disse Skoler, naar saadanne Mænd erkjende ikke alene det, der hidtil er givet, men ogsaa det, der er foreslaaet, nemlig de 44,000 Kr., for at være for Lidt, saa formaar jeg ikke at sætte mig derimod. Det forekommer mig, at, naar de Mænd, som bevæge sig i de Kredse, saa bestemt udtale sig for, at der er en Trang tilstede, saa er det en Ubillighed at sætte sig derimod, især da det Beløb, hvorom der er Tale, ikke kan have større Betydning for Statskassen. Naar vi se hen paa den Maade, hvorpaa Beløbene hidtil ere blevne fordelt mellem Kjøbenhavn og Skoleraadene, saa se vi jo, at der er et Skoleraad, som af det sidst uddelte Beløb kun har brugt meget Lidt, nemlig Skoleraadet for Gamle Kjøbenhavns Amt, hvilket kun har bragt 330 Rd. af 450 Rd.; men der skal dog være 3 Ansøgninger endnu uafgjorte; Kjøbenhavn har omtrent brugt sit Beløb op, men har dog haft en lille Rest; de andre Skoleraad have fundet Brug for, hvad der var bevilget dem. Det forekommer mig, at, naar vi se, at der er et Skoleraad, som ved sidste Uddeling har fulgt den Regel, at, naar det ikke har haft et tilstrækkeligt Antal Ansøgninger, som det mente at kunne gaa ind paa, det da har beholdt Pengene, eller rettere sendt dem tilbage, saa kunne vi vente, at det Samme vil ske, dersom andre Skoleraad ikke finde, at der er tilstrækkelig Grund til at anvende de Beløb, de faae. Jeg tror derfor, at der er saameget mindre Grund til at gaa ned til det lavere Beløb, som der jo ikke gives Skoleraadene noget som helst Paalæg om absolut at bruge Pengene op, naar der ikke er Trang dertil.

C. A. Hansen: Paa Grund af de langt større Spørgsmaal, som ligge for idag, skal jeg bestræbe mig for at fatte mig saa kort som muligt. Det ærede Thing vil erindre, at jeg allerede i for havde stillet det samme Forslag med Hensyn til Thisted Realskole som det, der nu foreligger, men at jeg den Gang tog det tilbage, fordi Regjeringen og dette Thing bleve enige om at vedtage Finantsloven, saaledes som den var kommen til os fra det andet Thing, og der altsaa ikke